

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τεύχος 57

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Απρίλιος 2021-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Υπογραφή ενεργειακών συμφωνιών ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ Ελλάδας - Βόρειας Μακεδονίας	4
-Υποχρεωτική τήρηση των προτύπων για τα στερεά βιοκαύσιμα από τον Φεβρουάριο τ.ε.	4
-Επένδυση 1,5 εκατ. ευρώ για την πράσινη ενέργεια στον Δήμο Sveti Nikoloe	4
-Ενέργεια, Δεκέμβριος 2020 - προκαταρκτικά στοιχεία	4
1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	5
-Δείκτες κόστους κατασκευής για νέα κτίρια κατοικιών, τέταρτο τρίμηνο του 2020	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Έργο αδελφοποίησης (twinning project): Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας ακολουθεί τα πρότυπα και τις πρακτικές της ΕΕ	5
-Αντίδραση των τραπεζών στην απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας για μη καταβολή μερισμάτων	5
-Το Χρηματιστήριο Αξιών της Βόρειας Μακεδονίας και το Χρηματιστήριο Αξιών του Ζάγκρεμπ υπέγραψαν Συμφωνία Συνεργασίας	5
-Η Κεντρική Τράπεζα μειώνει το βασικό επιτόκιο προς στήριξη της εγχώριας αγοράς	5
-Στα 118 εκατ. ευρώ τα κέρδη των τραπεζών το 2020	6
-Σε τι νόμισμα δανείστηκαν οι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας από τις τράπεζες το 2020	6
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής	6
-FITR και SOIP υπογράφουν μνημόνιο συνεργασίας για την ενθάρρυνση της καινοτομίας	6
-Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης εφαρμόζει το σύστημα ISO 37001:2017	6
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-Η USAID στηρίζει τους μεταποιητές φρούτων και λαχανικών στη Βόρεια Μακεδονία	6
-Τα κρασιά Tikves κερδίζουν 6 χρυσά μετάλλια στην Κίνα	7
1.6 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Δείκτες τιμών βιομηχανικού παραγωγού στην εγχώρια αγορά, Ιανουάριος 2021	7
-Νέα βιομηχανική ζώνη στο Μοναστήρι (Bitola) – μέρος των TIDZ	7
-Ο κύκλος εργασιών της βιομηχανίας τον Ιανουάριο 2021 μειώθηκε κατά 4,4%	7
1.7 Τομέας Τουρισμού	8
-Βόρεια Μακεδονία και Ουκρανία υπογράφουν Μνημόνιο Συνεργασίας στον Τουρισμό	8
-84,5% λιγότερες οδικές αφίξεις (διελεύσεις) από τη Βόρεια Μακεδονία στην Ελλάδα το 2020	8
-Ο αριθμός των τουριστών τον Ιανουάριο 2021 μειώθηκε στο μισό	8
1.8 Τομέας Εμπορίου	8
-Η εισαγωγή νέων οχημάτων μειώθηκε κατά 33% σε σύγκριση με το 2019	8
-Εξωτερικό Εμπόριο, Ιανουάριος 2021	9
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Ιανουάριος 2021	9
1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	9
-Διαθέσιμα κονδύλια για επενδύσεις σε υποδομές διαχείρισης αποβλήτων	9
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (19.03.2021)	10
-Μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων το δ' τρίμηνο του 2020	10
-Ανακοίνωση TIDZ για αμερικανική επένδυση αξίας 15 εκατ. δολ. ΗΠΑ	10
-Υπουργείο Οικονομικών και MANU υπογράφουν Μνημόνιο Συνεργασίας	10
-Πληροφορίες επιχειρηματικού περιεχομένου στη διάθεση των επιχειρήσεων της ΔτΒΜ από το ΜΚΒ	10
-Κέντρο Παραγωγής και Τυποποίησης Φρούτων στις Πρέσπες από τουρκική εταιρεία	11

-Οι εγκατεστημένες στις TIDZ εταιρείες συμβάλλουν στις συνολικές εξαγωγές αγαθών με 48%	11
-IFC για τη στήριξη της ανάκαμψης και της ανάπτυξης του μεταποιητικού τομέα στα Δυτικά Βαλκάνια	11
-Επένδυση της Lidl στη Βόρεια Μακεδονία	12
2. Οικονομικές ειδήσεις	12
-Απώλεια 6.783 θέσεων εργασίας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας πέρυσι	12
-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο, Δεκέμβριος 2020	12
-Μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο, Δεκέμβριος 2020	12
-ΑΕΠ, τρίτο και τέταρτο τρίμηνο 2020	12
-Κενές θέσεις εργασίας, τέταρτο τρίμηνο 2020	13
-Αύξηση της ανεργίας παρά τις κενές θέσεις	13
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	13
-Η Βουλγαρία θα επενδύσει 9 εκατ. ευρώ για την κατασκευή της συνοριακής διάβασης "Klepalo"	13
-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας εγκρίνει την έκθεση δράσης για το 2021 στο πλαίσιο της Στρατηγικής Απόκρισης για το IPA III	13
-Βόρεια Ρηνανία-Βεσφαλία, Βόρεια Μακεδονία υπογράφουν Δήλωση Πρόθεσης για ενίσχυση της οικονομικής και ακαδημαϊκής συνεργασίας	14
-Ενδιαφέρον Κατάρ για επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία	14
-Εμβάθυνση των οικονομικών σχέσεων Βόρειας Μακεδονίας-Ρουμανίας	14
4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	14
-Εγκαίνια του "EUROPE HOUSE" στην κρινα Palanka	14
-Αποκατάσταση της Εκκλησίας "St. Vlasie" στο Stip μέσω του Προγράμματος IPA	15
-Καταγγελίες Τελωνειακής Διοίκησης για παράνομο εμπόριο καπνών	15
-Παρουσίαση της εφαρμογής ψηφιακής ταυτοποίησης σε συνάντηση εργασίας μεταξύ αξιωματούχων της Κυβέρνησης και της Mastercard	15
-«Συμμαχία νέων» (Youth Alliance): Οι νέοι από τη Βόρεια Μακεδονία και την Ελλάδα πιστεύουν στην κοινή συνεργασία και σε ένα κοινό μέλλον	16
-«Έξυπνα παγκάκια» στην Πλατεία των Σκοπίων	16
-Αναβολή της απογραφής του πληθυσμού και των δημοτικών εκλογών για το Φθινόπωρο του 2021	16
COVID-19: Μέτρα αντιμετώπισης της εξάπλωσης του ιού & σχετική με τον κορωνοϊό ειδησιογραφία	17
-Η Stopanska Banka δωρίζει σύστημα πλοήγησης για τα ασθενοφόρα των Σκοπίων	17
-Η πανδημία διευρύνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών, η κρατική υποστήριξη παράγει αποτελέσματα	17
-Μνημόνιο Συνεργασίας για την υλοποίηση του έργου «Δήμοι μετά τον COVID ως γεννήτριες βιώσιμης ανάπτυξης», αξίας 700.000 δολ. ΗΠΑ	17

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησιογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Υπογραφή ενεργειακών συμφωνιών ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ Ελλάδας - Βόρειας Μακεδονίας
Πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια, στις 31.5.2021, η υπογραφή τριών ενεργειακών συμφωνιών η οποία ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Βόρειας Μακεδονίας στην υλοποίηση δύο μεγάλων έργων: αφενός του πλωτού τερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) της Αλεξανδρούπολης και αφετέρου της νέας μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο στη ΒΙΠΕ Αλεξανδρούπολης. Συγκεκριμένα, πρόκειται για α) μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της κοινής μετοχικής εταιρίας "NER Skopje" και του "Ομίλου Κοπελούζου", β) μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της εταιρίας "AD ESM" και της "GASTRADE" για τη μίσθωση χωρητικότητας στον τερματικό σταθμό LNG, καθώς και γ) μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της εταιρείας "AD ESM" και της "DAMCO ENERGY" για 25% μερίδιο συμμετοχής στην Alexandroupoli Electricity Production. Στην εν λόγω τελετή, παρέστησαν ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Zoran Zaev, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης για οικονομικά θέματα, κ. Fatmir Bitici, ο Υπουργός Οικονομίας, κ. Kreshnik Bekteshi και οι Δ/ντες Σύμβουλοι των εταιρειών "NER" και "ESM" κ.κ. Bajram Rexhepi και Vasko Kovacevski αντίστοιχα. Από πλευράς Πρεσβείας, παρόντες ήταν ο Πρέσβυς της Ελλάδας στα Σκόπια κ. Ρούσσοσ Κούνδουρος και η κα Παγώνα Λάρδα, Προϊσταμένη του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, ενώ εκπρόσωπος της Αμερικανικής Πρεσβείας στα Σκόπια παρευρέθη ως παρατηρητής.

-Υποχρεωτική τήρηση των προτύπων για τα στερεά βιοκαύσιμα από τον Φεβρουάριο τ.ε.
Κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Φυσικού Σχεδιασμού, το Υπουργείο Οικονομίας, σύμφωνα με τον Νόμο για τη Γενική Ασφάλεια των Προϊόντων, έχει συμπεριλάβει τα πρότυπα για τα στερεά βιοκαύσιμα στον Κατάλογο προτύπων με τη χρήση των οποίων το προϊόν θεωρείται ασφαλές. Με τη δημοσίευση του τροποποιημένου καταλόγου προτύπων στην "Επίσημη Εφημερίδα", από τις 2 Φεβρουαρίου 2021, τα πρότυπα αυτά καθίστανται υποχρεωτικά τόσο για τους κατασκευαστές όσο και για τους εμπόρους. Αυτό εισάγει ρύθμιση της ποιότητας των στερεών καυσίμων που χρησιμοποιούνται στη χώρα, η οποία θα επηρεάσει τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, του περιβάλλοντος και της υγείας.

-Επένδυση 1,5 εκατ. ευρώ για την πράσινη ενέργεια στον Δήμο Sveti Nikoloe
Οι οκτώ εταιρείες, που μίσθωσαν γη για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος 25 μεγαβάτ ηλεκτρικής ενέργειας, στο χωριό Amzabegovo στον Δήμο Sveti Nikole είναι έτοιμες να ξεκινήσουν την κατασκευή και την εγκατάσταση τον Ιούνιο τ.ε., και η όλη διαδικασία θα διαρκέσει ένα μήνα, ενημερώνει ο Δήμαρχος του Sveti Nikole, κ. Saso Velkovski. Αναμένεται μάλιστα ότι αυτή η επένδυση αξίας περίπου 1,5 εκατ. ευρώ θα δημιουργήσει περίπου 20 πράσινες θέσεις εργασίας, για τους ανθρώπους που θα φροντίσουν για τη συντήρηση των σταθμών παραγωγής ενέργειας και την παροχή τους. Επί του παρόντος, ο Δήμος εξετάζει τον σχεδιασμό επιπλέον 50 εκταρίων φωτοβολταϊκών σταθμών σε διάφορες τοποθεσίες του Δήμου Sveti Nikole. Με αυτές τις επενδύσεις ο Δήμος Sveti Nikole θα έχει τις μεγαλύτερες επενδύσεις στη χώρα στην παραγωγή πράσινης ενέργειας.

-Ενέργεια, Δεκέμβριος 2020 - προκαταρκτικά στοιχεία
Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο του 2020, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών προϊόντων ήταν: 859.827 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 46.263 εκατ. nm³ φυσικού αερίου, 468.414 τόνοι άνθρακα και 92.211 τόνοι προϊόντων πετρελαίου. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 58,0% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 97,2% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Δείκτες κόστους κατασκευής για νέα κτίρια κατοικιών, τέταρτο τρίμηνο του 2020

Το δ' τρίμηνο του 2020, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2020, το κόστος κατασκευής νέων οικιστικών κτιρίων αυξήθηκε κατά 1,3%, το κόστος των υλικών κατά 0,9% και το κόστος εργασίας κατά 2,0%. Το δ' τρίμηνο του 2020, σε σύγκριση με το δ' τρίμηνο του 2019, το κόστος κατασκευής νέων οικιστικών κτιρίων αυξήθηκε κατά 2,4%, το κόστος των υλικών μειώθηκε κατά 0,2% και το κόστος εργασίας αυξήθηκε κατά 8,0%.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά

-Έργο αδελφοποίησης (twinning project): Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας ακολουθεί τα πρότυπα και τις πρακτικές της ΕΕ

Στο πλαίσιο του έργου αδελφοποίησης "Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της Κεντρικής Τράπεζας στον δρόμο της ένταξης στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών", που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας δεσμεύεται συνεχώς για την εναρμόνιση των εθνικών κανονισμών και πρακτικών, στο πλαίσιο των εργασιών της, με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της τραπεζικής εποπτείας. Οι δραστηριότητες αναφέρονται στην εποπτική αξιολόγηση της διαδικασίας προσδιορισμού της εσωτερικής ρευστότητας (PIL), η οποία θεσπίστηκε ως καινοτομία κατά το τελευταίο έτος, καθώς και στη βελτίωση της είσπραξης απαιτήσεων και της διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων από τους πιστωτές. Εμπειρογνώμονες της Κεντρικής Τράπεζας υλοποιούν αυτές τις δραστηριότητες του έργου σε συνεργασία με τους ομολόγους από τις κεντρικές τράπεζες της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών και της Κροατίας.

-Αντίδραση των τραπεζών στην απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας για μη καταβολή μερισμάτων

Δυσανεπημένες από την προσωρινή απαγόρευση καταβολής των μερισμάτων εμφανίσθηκαν οι τράπεζες, μην αποκλείοντας το ενδεχόμενο να απευθυνθούν στο Συνταγματικό Δικαστήριο για την εν λόγω απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας. Αν και πρόκειται για προσωρινή απαγόρευση, οι τράπεζες εκπλήσσονται, διότι παρά την κρίση, είχαν κέρδη πέρυσι. Ορισμένες από αυτές έχουν ήδη προγραμματίσει τις Συνελεύσεις των Μετόχων, στις οποίες θα πρέπει να συζητηθεί η διανομή των μερισμάτων. Λόγω της πανδημίας, η Κεντρική Τράπεζα υιοθέτησε προσωρινό μέτρο που απαγορεύει την καταβολή μερισμάτων στους μετόχους τραπεζών και ταμειωτηρίων. Το μέτρο θα ισχύει μέχρι το τέλος του έτους, αλλά εάν υπάρχουν θετικά μηνύματα στην αγορά, μπορεί να αρθεί μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2021. Εκτός από την απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας, σύσταση για μη καταβολή μερίσματος προήλθε από τον Οργανισμό Ασφαλιστικής Εποπτείας. Αφορά σε όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες της χώρας και ο λόγος ήταν τα μειωμένα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους.

-Το Χρηματιστήριο Αξιών της Βόρειας Μακεδονίας και το Χρηματιστήριο Αξιών του Ζάγκρεμπ υπέγραψαν Συμφωνία Συνεργασίας

Το Χρηματιστήριο Αξιών της Βόρειας Μακεδονίας και το Χρηματιστήριο Αξιών του Ζάγκρεμπ υπέγραψαν Συμφωνία Συνεργασίας, η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση των επαγγελματικών γνώσεων μέσω σεμιναρίων. Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση του Χρηματιστηρίου Αξιών της Βόρειας Μακεδονίας, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν εκπαιδεύσεις σε διάφορα θέματα που σχετίζονται με τις κεφαλαιαγορές, όπως η διαχείριση χαρτοφυλακίου, η χρήση οικονομικών καταστάσεων, οι επενδυτικές σχέσεις, το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις αγορές κεφαλαίου, η διαχείριση κινδύνων, οι εταιρικές δραστηριότητες και άλλα.

-Η Κεντρική Τράπεζα μειώνει το βασικό επιτόκιο προς στήριξη της εγχώριας αγοράς

Η Επιτροπή Επιχειρησιακής Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας αποφάσισε να μειώσει το βασικό επιτόκιο κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες, στο 1,25%. Όπως πάντα, οι τράπεζες θα ακολουθήσουν τα μηνύματα σύμφωνα με τις εμπορικές πολιτικές τους. Η Τραπεζική Ένωση της Βόρειας Μακεδονίας αναφέρει ότι το μέσο ετήσιο επιτόκιο δανείων τον Ιανουάριο του 2021 έχει μειωθεί κατά 0,31 ποσοστιαίες μονάδες. Η Κεντρική Τράπεζα αναφέρει ότι η απόφαση για περαιτέρω νομισματική χαλάρωση λαμβάνεται εν μέσω σταθερών τάσεων στην αγορά ξένου νομίσματος και μέτριου ρυθμού πληθωρισμού, ενώ εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την υγειονομική κρίση και τις επιπτώσεις της στην ανάκαμψη της οικονομίας.

Προσθέτει ότι η περαιτέρω χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής αναμένεται να συμβάλει στη μείωση της τιμής χρηματοδότησης μέσω τραπεζικών δανείων και περαιτέρω πιστωτικής στήριξης προς τον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας στην εγχώρια οικονομία.

-Στα 118 εκατ. ευρώ τα κέρδη των τραπεζών το 2020

Στα 118 εκατ. ευρώ ανήλθαν για το 2020 τα κέρδη του τραπεζικού τομέα στη Βόρεια Μακεδονία, αυξημένα κατά 9 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το 2019. Η πιο κερδοφόρα τράπεζα ήταν η Storanska Banka (μέλος του ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας). Τα κέρδη της Storanska Banka για το 2020 ανήλθαν στα 32 εκατ. ευρώ.

-Σε τι νόμισμα δανείστηκαν οι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας από τις τράπεζες το 2020

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας για τον τραπεζικό τομέα για το 2020, από το συνολικό ποσό των δανείων στον τραπεζικό τομέα το 2020, ύψους 201.668 εκατ. δηνάρια, η διάρθρωση των καταναλωτικών δανείων κατά νόμισμα έχει ως εξής: Τα καταναλωτικά δάνεια σε δηνάρια ανέρχονται σε 78.839 εκατ. δηνάρια, τα καταναλωτικά δάνεια σε δηνάρια με ρήτρα ξένου νομίσματος ανέρχονται σε 22.978 εκατ. δηνάρια και τα καταναλωτικά δάνεια σε συνάλλαγμα ανέρχονται σε 930 εκατ. δηνάρια.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής

-FITR και SOIP υπογράφουν μνημόνιο συνεργασίας για την ενθάρρυνση της καινοτομίας

Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και το Κρατικό Γραφείο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας για την ενθάρρυνση της καινοτομίας και της αναγνώρισης εγχώριων εταιρειών και οργανισμών. Η συνεργασία θα υλοποιηθεί με την οργάνωση δραστηριοτήτων για την ενθάρρυνση της προστασίας των καινοτομιών, της ανταλλαγής πληροφοριών, γνώσεων και εμπειριών, της συμμετοχής σε ομάδες εργασίας και της διοργάνωσης εκδηλώσεων, ενημερωτικών σεμιναρίων, εκπαιδεύσεων, εργαστηρίων κλπ. Ο Διευθυντής του Γραφείου Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, κ. Goran Gerasimovski, ελπίζει ότι μέσω των προβλεπόμενων δράσεων του μνημονίου, οι εγχώριες εταιρείες θα ενημερωθούν για τη σημασία να προστατεύουν όλο και περισσότερο τα προϊόντα τους, καθώς το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, το εμπορικό σήμα, ο βιομηχανικός σχεδιασμός και η γεωγραφική ονομασία, όχι μόνο ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της εταιρείας, αλλά και αυξάνουν τη φήμη της αποδεικνύοντας την τεχνική ικανότητα, την εφευρετικότητα και την τεχνογνωσία στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρεία, δήλωσε ο κ. Gerasimovski. Η FITR εκτιμά ότι με αυτή την προσέγγιση, κάνουν ένα σημαντικό βήμα στην ενθάρρυνση και ανάπτυξη των νεοφυών επιχειρήσεων της Βόρειας Μακεδονίας.

-Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης εφαρμόζει το σύστημα ISO 37001:2017

Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης εφάρμοσε το σύστημα ISO 37001:2017, αποτελώντας έτσι τον πρώτο κρατικό φορέα πιστοποιημένο με το διεθνές Πρότυπο Πρόληψης Διαφθοράς. Η τυποποίηση για την πρόληψη της διαφθοράς αποσκοπεί στη συνεχή και διεξοδική εφαρμογή της πολιτικής μηδενικής ανοχής κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς. "Η καταπολέμηση της διαφθοράς και του εγκλήματος είναι μια από τις βασικές προτεραιότητες της Κυβέρνησης, γι' αυτό και απαιτεί ένταση από όλα τα ιδρύματα", δήλωσε ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, της Βιώσιμης Ανάπτυξης και των Ανθρωπίνων Πόρων, κ. Ljupco Nikolovski. Η διαδικασία τυποποίησης και εφαρμογής του ISO 37001:2017 στα πλαίσια του Ταμείου πραγματοποιήθηκε το τελευταίο εξάμηνο 2020.

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Η USAID στηρίζει τους μεταποιητές φρούτων και λαχανικών στη Βόρεια Μακεδονία

Η USAID στηρίζει τις μεταποιητικές εταιρείες φρούτων και λαχανικών στη Βόρεια Μακεδονία και στο Κόσσοβο για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους μέσω της βελτίωσης της ποιότητας των προϊόντων. Ο κύριος σκοπός της βοήθειας είναι η ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης αυτών των τομέων. Αποσκοπεί στην αύξηση των ευκαιριών και των πωλήσεων στην αγορά και στην τόνωση του διασυνοριακού εμπορίου και των επενδύσεων. Έμμεσα, τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι επίσης η αύξηση της πρωτογενούς παραγωγής και των εισοδημάτων για τους αγρότες-προμηθευτές των προϊόντων. Η στήριξη υλοποιείται από το Πρόγραμμα Οικονομικής Ανάπτυξης, Διαχείρισης και Ανάπτυξης Επιχειρήσεων της USAID.

-Τα κρασιά Tikves κερδίζουν 6 χρυσά μετάλλια στην Κίνα

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, το κόκκινο κρασί "T'ga za jug" συγκομιδής 2019 από το οινοποιείο Tikves κέρδισε ένα διπλό χρυσό μετάλλιο στον μεγαλύτερο και πιο διάσημο κινεζικό διαγωνισμό κρασιού που πραγματοποιήθηκε στο Χονγκ Κονγκ - "China Wine & Spirits Awards Best Value 2021". Χρυσά μετάλλια έλαβαν, επίσης, η «Special Selection Vranec» συγκομιδής 2018, "Special Selection Cabernet Sauvignon" 2019, καθώς και το "Domaine Lerono Grand Cuvée" 2016. Ένα ασημένιο μετάλλιο απονεμήθηκε στο Vase de Pierre 2018, ενώ ένα χάλκινο πήγε στο Terrasse a l'Ombre από τη συγκομιδή του 2018. Σημειώνεται ότι, το οινοποιείο "Tikves", το οποίο είναι το πιο βραβευμένο οινοποιείο στην ευρύτερη περιοχή, το 2020 κέρδισε 130 βραβεία και αναγνωρίσεις σε γνωστούς διεθνείς διαγωνισμούς κρασιού.

1.6 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτες τιμών βιομηχανικού παραγωγού στην εγχώρια αγορά, Ιανουάριος 2021

Σύμφωνα με την εδώ Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, τον Ιανουάριο του 2021, οι τιμές παραγωγού βιομηχανικών προϊόντων στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν σε μηνιαίο επίπεδο κατά 0,1% και σε ετήσιο επίπεδο 1,5%. Τον Ιανουάριο του 2021, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους ομίλους Κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 0,2%, Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 0,1% και Ενδιάμεσα αγαθά, εκτός από την ενέργεια κατά 0,8%. Τον Ιανουάριο του 2021, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους ομίλους Ενέργεια κατά 5,8%, Διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 0,8%, Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 0,5%, Κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 0,3% και Ενδιάμεσα αγαθά, εκτός από την ενέργεια κατά 0,2%.

-Νέα βιομηχανική ζώνη στο Μοναστήρι (Bitola) – μέρος των TIDZ

Με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης Ζωνών Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης (TIDZ), η Κυβέρνηση αποφάσισε να δημιουργήσει μια νέα κρατική βιομηχανική ζώνη στο Μοναστήρι (Bitola). Στο στάδιο αυτό, η βιομηχανική ζώνη καλύπτει έκταση τριών εκταρίων, σε τμήμα της τοποθεσίας της πρώην δημοτικής βιομηχανικής ζώνης "Zhabeli". Αρχικά, η Διεύθυνση TIDZ θα επενδύσει 1 εκατ. ευρώ για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, σχεδιάζοντας να αυξήσει αυτό το ποσό στα 3-4 εκατ. ευρώ μέχρι το τέλος του 2021, σύμφωνα με τις ανάγκες των επενδυτών. Εκτός από τη νέα βιομηχανική ζώνη στο Μοναστήρι, το 2021 η Διεύθυνση TIDZ έχει ήδη ξεκινήσει έναν επενδυτικό κύκλο 15 εκατ. ευρώ σε υποδομές και σε αρκετές άλλες ζώνες. Το σχέδιο αυτό αναπτύχθηκε για πρώτη φορά σε συνεργασία με τις δικαιούχους εταιρείες και σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

-Ο κύκλος εργασιών της βιομηχανίας τον Ιανουάριο 2021 μειώθηκε κατά 4,4%

Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία τον Ιανουάριο 2021, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2020, μειώθηκε κατά 4,4%, σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Ο συνολικός κύκλος εργασιών των Κύριων Βιομηχανικών Ομίλων τον Ιανουάριο 2021 ήταν υψηλότερος στα ενδιάμεσα αγαθά, εκτός από την ενέργεια κατά 9,3%, αλλά χαμηλότερος στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 9,6%, τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 7,8% και τα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 7,8%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στον κλάδο τον Ιανουάριο 2021, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2020, ήταν υψηλότερος κατά 1,7%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, τον Ιανουάριο 2021, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2020, μειώθηκε κατά 5,2%. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά από τους κύριους βιομηχανικούς ομίλους ήταν υψηλότερος στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 39,3%, αλλά χαμηλότερος στα ενδιάμεσα αγαθά, εκτός από την ενέργεια κατά 7,5%, τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 10,4% και τα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 6,6%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά τον Ιανουάριο, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2020, μειώθηκε κατά 36,3%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά τον Ιανουάριο, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2020, μειώθηκε κατά 4,7%. Ο κύκλος εργασιών της βιομηχανίας στη μη εγχώρια αγορά από τους κύριους βιομηχανικούς ομίλους ήταν υψηλότερος στα ενδιάμεσα αγαθά, εκτός από την ενέργεια κατά 12,3%, αλλά χαμηλότερος στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 9,7%, στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 7,2% και στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 9,4%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά τον Ιανουάριο, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2020, αυξήθηκε κατά 15,3%.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Βόρεια Μακεδονία και Ουκρανία υπογράφουν Μνημόνιο Συνεργασίας στον Τουρισμό

Ο Οργανισμός Προώθησης και Υποστήριξης του Τουρισμού (APST) και η Πρεσβεία της Ουκρανίας διοργάνωσαν το πρώτο συνέδριο τουρισμού με σκοπό την έναρξη συνεργασίας και την γνωριμία με το τουριστικό δυναμικό των δύο χωρών. Στο συνέδριο υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του APST και του Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού της Ουκρανίας. Σύμφωνα με τον APST, πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις συνεργασίας, ήτοι ελεύθερη διακίνηση - άνευ θεώρησης, απευθείας αεροπορική σύνδεση και διάθεση ενίσχυσης της συνεργασίας. Στο συνέδριο συμμετείχαν περίπου 30 ταξιδιωτικοί πράκτορες από την Ουκρανία και περίπου 30 εγχώριοι ταξιδιωτικοί πράκτορες. Ομιλίες απηύθυναν οι κ.κ. Dmytro Senik, Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών της Ουκρανίας, Natalia Zadorozhnyuk, Πρέσβυς της Ουκρανίας στη Βόρεια Μακεδονία, Ljmurcho Janevski, Διευθυντής του APST, Ivan Liptuga, Πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού της Ουκρανίας και άλλοι. Οι συμμετέχοντες παρουσίασαν στατιστικές και άλλες αναλύσεις στον τομέα του τουρισμού κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID, και οι δύο πλευρές ενημερώθηκαν για το τουριστικό δυναμικό που διαθέτουν και τις ευκαιρίες συνεργασίας.

-84,5% λιγότερες οδικές αφίξεις (διελεύσεις) από τη Βόρεια Μακεδονία στην Ελλάδα το 2020

Ο αριθμός των οδικών αφίξεων (διελεύσεων) από τη Βόρεια Μακεδονία στην Ελλάδα πέρυσι μειώθηκε σε περίπου 500.000, ή μείωση 84,5%, από 3 εκατ. περίπου το 2019, λόγω της πανδημίας και των κλειστών συνόρων, σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (INSETE). Πιο συγκεκριμένα, το 2019 καταγράφηκαν συνολικά 3.250.120 οδικές αφίξεις από τη Βόρεια Μακεδονία στην Ελλάδα, σε σύγκριση με 503.894 πέρυσι, εκ των οποίων οι 311.706 οδικές αφίξεις καταγράφονται το πρώτο δίμηνο του 2020, δηλαδή την περίοδο πριν από την πανδημία. Τον Ιανουάριο 2020 καταγράφηκαν 149.020 οδικές αφίξεις, ήτοι 90,8% περισσότερες σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα το 2019, τον Φεβρουάριο καταγράφηκαν 162.686 οδικές αφίξεις, παραμένοντας σχεδόν στο ίδιο επίπεδο με ένα χρόνο νωρίτερα, ενώ η μείωση αρχίζει τον Μάρτιο, μετά την εισαγωγή των πρώτων περιορισμών και το οριστικό κλείσιμο των συνόρων. Όσον αφορά στη συνολική εικόνα του ελληνικού τουρισμού το 2020, ο αριθμός των ταξιδιωτών στην Ελλάδα μειώθηκε κατά 76,5%, ήτοι 7,37 εκατ., από 31,34 εκατ. τον προηγούμενο χρόνο.

-Ο αριθμός των τουριστών τον Ιανουάριο 2021 μειώθηκε στο μισό

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιανουάριο τ.έ. ο αριθμός των τουριστών ήταν 28.102 και ο αριθμός διανυκτερεύσεων ήταν 65.031. Ο αριθμός των τουριστών τον Ιανουάριο 2021, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2020, μειώθηκε κατά 49,2% ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 40,7%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών τον Ιανουάριο 2021, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2020, μειώθηκε κατά 12,1%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 69,8%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών τον Ιανουάριο 2021, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2020, μειώθηκε κατά 15,3%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των αλλοδαπών τουριστών μειώθηκε κατά 60,2%.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Η εισαγωγή νέων οχημάτων μειώθηκε κατά 33% σε σύγκριση με το 2019

Ο Όμιλος Εισαγωγέων Νέων Οχημάτων και η Ένωση Εμπορικών Επιμελητηρίων δήλωσαν ότι σημειώθηκε μείωση των πωλήσεων νέων οχημάτων κατά 33% το 2020 σε σύγκριση με το 2019, η οποία οφείλεται στην οικονομική κρίση και συνεπώς στη μειωμένη κατανάλωση. Λόγω της κατάστασης στην οικονομία, οι πολίτες αποφεύγουν να καταναλώνουν προϊόντα με ειδικό φόρο κατανάλωσης, και ταυτόχρονα οι επιχειρήσεις αποφεύγουν νέες επενδύσεις λόγω των μειωμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των μειωμένων εισοδημάτων, αναφέρουν οι εισαγωγείς. Με την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία και την ανάκαμψη της οικονομίας, αναμένουν μέτρα που θα τονώσουν την αγορά νέων οχημάτων, ιδίως εκείνων που κινούνται με ηλεκτρική ενέργεια. "Κάποια μέτρα έχουν ήδη ανακοινωθεί από την Κυβέρνηση, η εφαρμογή των οποίων αναμένουμε να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατόν", πρόσθεσε ο Όμιλος. Τα στοιχεία από το Γραφείο Τελωνιακής Διοίκησης δείχνουν επίσης ότι πέρυσι εισήχθησαν λιγότερα νέα αυτοκίνητα σε σύγκριση με το 2019. Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, πέρυσι εισήχθησαν συνολικά 5.172 νέα οχήματα στη χώρα, δηλαδή περίπου 1.000 οχήματα λιγότερα σε σύγκριση με το 2019, (όταν 6.341 νέα οχήματα εισήλθαν στη χώρα).

-Εξωτερικό Εμπόριο, Ιανουάριος 2021

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας τον Ιανουάριο του 2021 ανήλθε σε 32.481.805 χιλ. δηνάρια, αύξηση 15,5% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 38.360.883 χιλ. δηνάρια, ή 5,4% περισσότερο από την ίδια περίοδο πέρυσι. Το εμπορικό έλλειμμα τον Ιανουάριο του 2021 ήταν 5.879.078 χιλ. δηνάρια. Η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές τον Ιανουάριο του 2021 ήταν 84,7%.

Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλύοντας το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν φαίνεται ότι, ως προς τις εξαγωγές της Βορείου Μακεδονίας, τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν: ενισχυμένους καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθισμάτων της υποομάδας 821,1 και σιδηρονικέλιο. Ως προς τις εισαγωγές στη Βόρεια Μακεδονία, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πλατίνα και κράματα λευκόχρυσου, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης, κεραμικά προϊόντα για εργαστηριακές, χημικές ή άλλες τεχνικές χρήσεις, πετρελαϊκά έλαια και έλαια από ασφαλτικά ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα), πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από μη κραματοποιημένο χάλυβα, μη επικαλυμμένα, επιμεταλλωμένα ή επενδυμένα, και άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνας και κράματα αυτών, ακατέργαστα ή σε σκόνη.

Τον Ιανουάριο του 2021, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο του εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Σερβία, η Κίνα και η Ελλάδα.

Εκφρασμένη σε ευρώ, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας τον Ιανουάριο του 2021 ανήλθε σε 527.313 χιλ. ευρώ, αύξηση 15,4% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι, ενώ η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 622.770 χιλ. ευρώ, ή 5,3% μεγαλύτερη από την ίδια περίοδο πέρυσι. Το εμπορικό έλλειμμα τον Ιανουάριο του 2021 ήταν 95.457 χιλ. ευρώ.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Ιανουάριος 2021

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιανουάριο του 2021, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2020, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε στους ακόλουθους ομίλους/κατηγορίες: Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτά και καπνός (κατά 4,8%, σε ονομαστικούς όρους και 1,8% σε πραγματικούς όρους), λιανικό εμπόριο μη εδώδιμων προϊόντων, εκτός από καύσιμα (κατά 10,6% σε ονομαστικούς όρους και 10,2% σε πραγματικούς όρους) και λιανικό εμπόριο, εκτός από καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 7,6% σε ονομαστικούς όρους και 5,9% σε πραγματικούς όρους). Ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο μειώθηκε στον όμιλο/κατηγορία: Λιανικό εμπόριο καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 28,5% σε ονομαστικούς όρους και 16,9% σε πραγματικούς όρους).

1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Διαθέσιμα κονδύλια για επενδύσεις σε υποδομές διαχείρισης αποβλήτων

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Φυσικού Σχεδιασμού, κ. Naser Numedini, και η Πρέσβης της Ελβετίας, κα Sybille Suter Tejada, επισκέφθηκαν το Κέντρο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Polog, όπου συναντήθηκαν με εκπροσώπους της συμβουλευτικής ομάδας και τον ανάδοχο για να δουν την πρόοδο του έργου για τη δημιουργία συστήματος διαχείρισης αποβλήτων στην περιοχή. Κατά τη συνάντηση, η Πρέσβης εξέφρασε την προθυμία τους να συνεχίσουν την οικονομική στήριξη της SECO (Swiss State Secretariat for Economic Affairs) παρέχοντας πρόσθετα κονδύλια για τη δημιουργία υποδομών και την εφαρμογή του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων στην περιοχή Polog, εφόσον το κράτος παράσχει κονδύλια για τη συνέχιση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων. Για τον σκοπό αυτό, ο Υπουργός κ. Nuredini ενημέρωσε ότι κατόπιν αιτήματος του MoEPP, η Κυβέρνηση ενέκρινε στις 2 Φεβρουαρίου τ.ε. τη διαδικασία εξασφάλισης δανείου από διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για τη δημιουργία περιφερειακού συστήματος διαχείρισης αποβλήτων στα νοτιοανατολικά, στις περιοχές Vardar και Pelagonija, στα νοτιοδυτικά της χώρας και στην περιοχή Polog, ύψους 55.367.614 ευρώ.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (19.03.2021)

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, αρ. τεύχους Νο.19/2021, που δημοσιεύθηκε στις 19 Μαρτίου τ.ε., είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA: https://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS_March_2021%20mk.pdf.

-Μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων το 4^ο τρίμηνο του 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της ΔτΒΜ, το τέταρτο τρίμηνο του 2020, ο αριθμός των επιβατών που μεταφέρονται με τις οδικές επιβατικές μεταφορές είναι 692 χιλιάδες, στις αστικές-προαστιακές μεταφορές είναι 9.312 χιλιάδες, στις σιδηροδρομικές μεταφορές είναι 64 χιλιάδες, ενώ ο αριθμός των επιβατών που μεταφέρονται στις αεροπορικές μεταφορές είναι 149.536. Το τέταρτο τρίμηνο του 2020, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2019, η ποσότητα των εμπορευμάτων που μεταφέρονται με τις εμπορευματικές οδικές μεταφορές αυξήθηκε κατά 6,8%, στις σιδηροδρομικές μεταφορές μειώθηκε κατά 8,7%, ενώ στις αεροπορικές μεταφορές μειώθηκε κατά 5,3%.

-Ανακοίνωση TIDZ για αμερικανική επένδυση αξίας 15 εκατ. δολ. ΗΠΑ

Ο διευθυντής της Διεύθυνσης Ζωνών Βιομηχανικής & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (TIDZ) κ. Jovan Despotovski ανακοίνωσε, σε τηλεοπτική συνέντευξη, νέα επένδυση των ΗΠΑ στα μέσα του επόμενου μήνα. "Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, θα ξεκινήσει ένα μεγάλο έργο - μια επένδυση των ΗΠΑ από το Pittsburgh αξίας 15 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ. Αναμένουμε ότι αυτή η επένδυση θα επιφέρει αύξηση των εξαγωγών κατά 100 εκατ. ευρώ ετησίως", δήλωσε ο κ. Despotovski. Ενημέρωσε ότι έχουν ήδη υπογραφεί δυο συμφωνίες με ξένους επενδυτές - τη Γερμανική επιχείρηση "Iprotex" και την Τουρκική επιχείρηση "Purplast". "Οι συμφωνίες αυτές ανέρχονται σε 15 έως 16 εκατ. ευρώ", δήλωσε ο κ. Despotovski. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία και την ανάλυση της Διεύθυνσης TIDZ, στις ελεύθερες οικονομικές ζώνες υπάρχει σταθερή αύξηση στον αριθμό εργαζομένων, και αυτή τη στιγμή ο αριθμός αυτός είναι πάνω από 14.000 άτομα.

-Υπουργείο Οικονομικών και MANU υπογράφουν Μνημόνιο Συνεργασίας

Το Υπουργείο Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας και η Ακαδημία Επιστημών και Τεχνών (MANU) υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας με σκοπό τη βελτίωση του συστήματος δημόσιων οικονομικών και την υλοποίηση δραστηριοτήτων με στόχο την ενθάρρυνση της οικονομικής ανάπτυξης. Το Μνημόνιο εξ ονόματος και των δύο θεσμικών οργάνων υπεγράφη από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Fatmir Besimi και τον Πρόεδρο της MANU, κ. Ljupco Kocarev. Προβλέπεται η διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας, τα αποτελέσματα της οποίας θα εφαρμοστούν στον τομέα της προώθησης των δημόσιων οικονομικών, της οικονομίας της αγοράς, της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας, αλλά και της προώθησης ορθών επιχειρηματικών πρακτικών. Επιπλέον, θα διεξαχθούν αναλύσεις και επιστημονικές έρευνες σε διάφορους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, οι οποίοι αναμένεται να οδηγήσουν στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για επιχειρηματική δραστηριότητα, τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και σταθερό και προβλέψιμο επιχειρηματικό περιβάλλον, δήλωσε μεταξύ άλλων ο Υπουργός κ. Besimi κατά την υπογραφή του Μνημονίου.

-Πληροφορίες επιχειρηματικού περιεχομένου στη διάθεση των επιχειρήσεων της ΔτΒΜ από το MKB

Το Γραφείο Πιστώσεων της Βόρειας Μακεδονίας (MKB) σε συνεργασία με τον ξένο συνεργάτη του, το Ιταλικό Γραφείο Πιστώσεων CRIF S.p.A. προσφέρει την ευκαιρία στις εταιρείες της Βόρειας Μακεδονίας να προμηθευθούν διεθνείς εκθέσεις (στην αγγλική) με πληροφορίες για την πιστοληπτική ικανότητα περισσότερων από 200 εκατ. εταιρειών, από περισσότερες από 230 χώρες σε όλο τον κόσμο. Οι διεθνείς εκθέσεις, όπως ανέφερε το MKB, δίνουν την ευκαιρία να μειωθεί ο κίνδυνος επιβλαβούς συνεργασίας με επιχειρηματικούς εταίρους. Παρέχουν γρήγορη και αποτελεσματική εικόνα της επιχειρηματικής και οικονομικής ικανότητας της ξένης εταιρείας και διευκολύνουν στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Το περιεχόμενο των εκθέσεων ποικίλλει ανάλογα με τη χώρα από την οποία προέρχονται οι πληροφορίες σχετικά με την εταιρεία και περιέχουν λεπτομερή οικονομικά δεδομένα, εταιρικό προφίλ, αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας, αξιολόγηση κινδύνου, διαχείριση και δομή ιδιοκτησίας, ιστορικό κλπ.

-Κέντρο Παραγωγής και Τυποποίησης Φρούτων στις Πρέσπες από τουρκική εταιρεία

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, η τουρκική εταιρεία "Zorlu" ενδιαφέρεται να επενδύσει για την κατασκευή ενός πλέον σύγχρονου κέντρου παραγωγής και τυποποίησης φρούτων στην περιοχή της Πρέσπας με δυναμικότητα 10.000 τόνων περίπου. Στο πλαίσιο επίσκεψης στο Δήμο Resen ο διευθυντής της εταιρείας, Cem Zorlu, είχε συνάντηση με το Δήμαρχο, κ. Zivko Gosarevski, με τον οποίο συζήτησαν τις λεπτομέρειες της επένδυσης, η οποία θα συμβάλει στην ανάπτυξη της Πρέσπας. «Ένα κέντρο εξαγοράς - διανομής θα σημάνει πολλά για τη γεωργία στο Δήμο Resen. Το μήλο ως κύριος γεωργικός τομέας είναι το μέλλον της Πρέσπας. Όσο σημαντική είναι η παραγωγή, τόσο σημαντική είναι και η συσκευασία και η αποθήκευση του μήλου, για να μπορούμε να ανταποκριθούμε στις σύγχρονες συνθήκες που απαιτούν οι αγορές», δήλωσε ο Δήμαρχος κ. Gosarevski. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι επί του παρόντος εξετάζονται οι πιθανές τοποθεσίες, οι οποίες θα προταθούν στον επενδυτή σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας, Δασονομίας και Διαχείρισης Υδάτων. «Ο Δήμος δεν διαθέτει ίδιες εκτάσεις. Προς το παρόν είμαστε διαμεσολαβητές στο αρμόδιο Υπουργείο, για να βρεθεί η κατάλληλη κρατική έκταση που θα προταθεί στον επενδυτή», ανέφερε ο κ. Zivko Gosarevski. Όπως υπογράμμισε ο ίδιος, το Resen ως Δήμος με τεράστια δυναμική στη γεωργία, στην ενέργεια και στον τουρισμό θα είναι πάντα ανοιχτός στους ξένους και στους εγχώριους επενδυτές, οι οποίοι θα συμβάλλουν στην ευρύτερη ανάπτυξη της περιοχής.

-Οι εγκατεστημένες στις TIDZ εταιρείες συμβάλλουν στις συνολικές εξαγωγές αγαθών με 48%

Σύμφωνα με μελέτη της Διεύθυνσης Τεχνολογικών και Βιομηχανικών Αναπτυξιακών Ζωνών (TIDZ) της Βόρειας Μακεδονίας, τον Φεβρουάριο του 2021 οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις τεχνολογικές και βιομηχανικές ζώνες συνέβαλαν στο 48% της συνολικής εξαγωγής αγαθών, σημειώνοντας αύξηση 3% σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2020 και με τάση περαιτέρω ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, οι συνολικές εξαγωγές αγαθών από τις ζώνες τον Φεβρουάριο 2021 αυξήθηκαν σχεδόν κατά 17% σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2020. Η αύξηση είναι κατά 1,6% υψηλότερη από την αύξηση των συνολικών εξαγωγών του Ιανουαρίου 2021 σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα πέρυσι. Οι εταιρείες στις TIDZ συμμετέχουν με περίπου το 40% της συνολικής εισαγωγής αγαθών στη χώρα, η οποία ανήλθε σε 249,3 εκατ. ευρώ τον Φεβρουάριο 2021. Ο αριθμός των εργαζομένων στις ζώνες παραμένει σταθερός τον Φεβρουάριο 2021, αναφέρει η Διεύθυνση TIDZ, προσθέτοντας ότι οι επιχειρήσεις απασχολούν πάνω από 14.000 άτομα. Σύμφωνα δε με τις υφιστάμενες συμβάσεις με επενδυτές, προβλέπεται δημιουργία θέσεων εργασίας 7.500 θέσεων.

-IFC για τη στήριξη της ανάκαμψης και της ανάπτυξης του μεταποιητικού τομέα στα Δυτικά Βαλκάνια

Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (IFC), μέλος του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας, ανακοίνωσε τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας με στόχο τη διασύνδεση των εταιρειών στα Δυτικά Βαλκάνια με περιφερειακές και παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, στο πλαίσιο των προσπαθειών του IFC για δημιουργία θέσεων εργασίας και στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης της περιοχής από την πανδημία COVID-19. Η πρωτοβουλία, η οποία υλοποιείται σε συνεργασία με την Ελβετική Γραμματεία Οικονομικών Υποθέσεων (SECO), αποτελεί μέρος συμβουλευτικού προγράμματος του IFC σε Σερβία, Κόσσοβο και Βόρεια Μακεδονία, το οποίο αναμένεται να διευκολύνει τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα, ύψους 45 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ. Σύμφωνα με δηλώσεις της επικεφαλής του Τμήματος Ανάπτυξης Ιδιωτικού Τομέα της SECO, κας Liliانا de Sá Kirchknorf, η μεταποίηση είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος τομέας απασχόλησης σε όλες τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης και ο τρίτος μεγαλύτερος συνεισφέρων στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Εκτιμάται ότι η ελαφρά βιομηχανία παρέχει θέσεις εργασίας σε 200.000 άτομα στη Σερβία μόνο, και πάνω από το 70% αυτής της απασχόλησης προέρχεται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η νέα ψηφιακή πλατφόρμα φιλοδοξεί να συνδέσει τους κατασκευαστές με επενδυτές, αγοραστές και προμηθευτές, και κυρίως τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις της περιοχής με παγκόσμιες και περιφερειακές αλυσίδες αξίας, ενισχύοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα και ταχύτερη ανάπτυξή τους. Σύμφωνα με στοιχεία του IFC, ο οργανισμός δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 100 χώρες. Το 2020, επένδυσε 22 δισ. δολάρια σε ιδιωτικές εταιρείες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε αναπτυσσόμενες χώρες.

-Επένδυση της Lidl στη Βόρεια Μακεδονία

Η γερμανική εταιρεία Lidl, η οποία δραστηριοποιείται στο λιανικό εμπόριο κυρίως με τρόφιμα, ποτά και καπνό, εγγράφηκε στο μητρώο επιχειρήσεων της Βόρειας Μακεδονίας και θα διοικείται από το υποκατάστημα στη Βουλγαρία. Η Lidl σχεδιάζει να επενδύσει πάνω από 10 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία καταστήματος και την αγορά γης μεγαλύτερης από 10.000 τ.μ. Πέρυσι, συζητήθηκε το ενδιαφέρον της "Lidl" να ανοίξει κατάστημα στη χώρα, ωστόσο οι ίδιες πληροφορίες παρέμειναν ανεπιβεβαίωτες.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Απώλεια 6.783 θέσεων εργασίας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας πέρυσι

Η πανδημία προκάλεσε απώλεια 6.783 θέσεων εργασίας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, σύμφωνα με την ανάλυση της ερευνητικής ομάδας της Ένωσης Έρευνας και Ανάλυσης (Association for Research and Analysis/ ZMAI) των Σκοπίων. Τα στοιχεία δείχνουν ότι ο συνολικός αριθμός των νέων ανέργων το 2020 σε σύγκριση με το 2019 αυξήθηκε κατά 128%. Συγκεκριμένα, το 2020 καταγράφηκαν 6.783 νέοι άνεργοι. Συγκριτικά, το 2019 υπήρχαν 2.971. Ταυτόχρονα, το ποσοστό ανεργίας των νέων είναι σημαντικά υψηλότερο από ό,τι σε άλλα χρόνια. Το 15% των νέων συμμετέχουν στην ανεργία. Τα ευρήματα δείχνουν ότι σε όλους σχεδόν τους Δήμους ο αριθμός των νέων ανέργων με βάση την αποχώρηση από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας αυξάνεται, σύμφωνα με την ανάλυση της ZMAI.

-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, ήταν 105,4. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Πληροφόρηση και επικοινωνία (15,5%), Ορυχεία και Λατομεία (10,5%) και δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής εργασίας (10,0%). Αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά απασχολούμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε στους τομείς: Πληροφόρηση και επικοινωνία (14,4%), Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (12,5%) και Ορυχεία και λατομεία (10,6%). Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Δεκέμβριο του 2020 ήταν 28.294 δηνάρια.

-Μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο, Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2019, ήταν 105,7. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Πληροφόρηση και επικοινωνία (14,9%), Ορυχεία και Λατομεία (10,9%) και δραστηριότητες στον τομέα της ανθρώπινης υγείας και της κοινωνικής εργασίας (10,4%). Αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού ανά απασχολούμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε στους τομείς: Πληροφόρηση και επικοινωνία (13,9%), Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (12,0%) και Ορυχεία και λατομεία (11,4%). Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Δεκέμβριο του 2020 ήταν 42.227 δηνάρια.

-ΑΕΠ, τρίτο και τέταρτο τρίμηνο 2020

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, ο ρυθμός ανάπτυξης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) το γ' τρίμηνο του 2020 ήταν -0,7%. Σε αυτό το τρίμηνο, η αύξηση καταγράφηκε στις Κτηματομεσιτικές δραστηριότητες κατά 2,0% και στις Οικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες κατά 1,0%. Το δ' τρίμηνο του 2020, η τελική κατανάλωση των νοικοκυριών, συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, μειώθηκε κατά 1,6% σε ονομαστικούς όρους και το μερίδιό της στη διάρθρωση του ΑΕΠ ήταν 62,4%. Την ίδια περίοδο, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 4,5% σε ονομαστικούς όρους, ενώ η εισαγωγή αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκε κατά 5,7%.

-Κενές θέσεις εργασίας, τέταρτο τρίμηνο 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το δ' τρίμηνο του 2020, το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας ήταν 1,57%. Το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας ήταν υψηλότερο στα Ορυχεία και λατομεία (4,13%), ενώ το χαμηλότερο ποσοστό καταγράφηκε στην Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού (0,06%). Οι επιχειρηματικές οντότητες με 50-249 εργαζομένους παρουσίασαν το υψηλότερο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας (1,89%). Η Περιφέρεια Πελαγονίας είχε το υψηλότερο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας στο 2,37%. Ο μεγαλύτερος αριθμός κενών θέσεων εργασίας, 2.044, καταγράφηκε στην ομάδα Εργαζόμενων στον τομέα των υπηρεσιών και των πωλήσεων.

-Αύξηση της ανεργίας παρά τις κενές θέσεις

Ο αριθμός των ανέργων τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους ήταν 158.681, ήτοι σημειώθηκε αύξηση 2.249 ατόμων σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, όταν ο αριθμός των ανέργων ήταν 156.432, σύμφωνα με τα στοιχεία του Οργανισμού Απασχόλησης. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο αριθμός των ανέργων αυξάνεται παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το τελευταίο τρίμηνο του περασμένου έτους καταγράφηκαν στη χώρα 7.916 κενές θέσεις εργασίας. Γεωγραφικά, η περιοχή της Πελαγονίας έχει το υψηλότερο ποσοστό κενών θέσεων 2,37%. Η αυξανόμενη τάση της ανεργίας στο πλαίσιο των συνθηκών που επικρατούν αποτελεί επιβεβαίωση ότι υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας, η οποία υπαγορεύει την εφαρμογή εντατικών μέτρων για την ενθάρρυνση της επανακατάρτισης των ανέργων σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Η Βουλγαρία θα επενδύσει 9 εκατ. ευρώ για την κατασκευή της συνοριακής διάβασης "Klepalo"

«Η Βουλγαρία σκοπεύει να επενδύσει 9 εκατ. ευρώ στην κατασκευή της συνοριακής διάβασης "Klepalo" μεταξύ Strumjani και Berono, το οποίο αποτελεί στρατηγικό έργο για τη Βουλγαρία και Βόρεια Μακεδονία. Θα βελτιώσει τη σύνδεση μεταξύ των δυο χωρών, θα διευκολύνει το εμπόριο και θα ενθαρρύνει τον τουρισμό», δήλωσε η Υφυπουργός Περιφερειακής Ανάπτυξης της Βουλγαρίας κα. Denica Nikolova για τη Bulgaria On Air. Το έργο προβλέπει κατασκευή όλων των απαραίτητων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων δρόμων προς τη συνοριακή διάβαση. Η κα Νικόλοβα τόνισε ότι σε μια 17ετή συνεργασία στον τομέα της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ Βουλγαρίας και Βόρειας Μακεδονίας, έχουν υλοποιηθεί από κοινού 230 έργα, εκ των οποίων τα 60 εντάσσονται στα προενταξιακά προγράμματα της ΕΕ, ενώ τα υπόλοιπα 170 έχουν υλοποιηθεί σε δύο περιόδους προγραμματισμού από το 2007 μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με τη κα Νικόλοβα, τα επόμενα χρόνια το πρόγραμμα θα πρέπει να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη του οικονομικού δυναμικού, στη στήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας σε επιχειρήσεις, καθώς και σε μέτρα που αυξάνουν το βιοτικό επίπεδο των πολιτών. Η Υφυπουργός ανακοίνωσε ότι κατά την περίοδο μέχρι το 2027, η Βουλγαρία σχεδιάζει να επενδύσει 50% περισσότερα κονδύλια στην ανάπτυξη παραμεθόριων περιοχών με τη Βόρεια Μακεδονία στο πλαίσιο του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας. "Η βουλγαρική Κυβέρνηση έχει καταβάλει προσπάθειες για να αυξήσει τον προϋπολογισμό για τη στήριξη των εδαφών που είναι σημαντικά για εμάς", δήλωσε η κα Νικόλοβα.

-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας εγκρίνει την έκθεση δράσης για το 2021 στο πλαίσιο της Στρατηγικής Απόκρισης για το IPA III

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας κατά την 53^η συνεδρίασή της (12.3.2021) αναθεώρησε και ενέκρινε την έκθεση για την υποβολή των εγγράφων στρατηγικής απόκρισης και δράσης του IPA III για το 2021 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα εγκεκριμένα έγγραφα δράσης για το 2021 περιλαμβάνουν επενδύσεις ύψους 130.996.000 ευρώ, εκ των οποίων η χρηματοδότηση του IPA ανέρχεται σε 103.400.000 ευρώ, και η εθνική συγχρηματοδότηση ανέρχεται σε 27.566.000 ευρώ, ανέφερε η Κυβέρνηση σε σχετικό δελτίο Τύπου. Η Κυβέρνηση ανέθεσε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, το Γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης για οικονομικά θέματα και τους συντονιστές των θεσμικών οργάνων των εγγράφων δράσης για το 2021 για τον έγκαιρο σχεδιασμό των κονδυλίων για εθνική συγχρηματοδότηση κατά την επόμενη τριετία του εθνικού προϋπολογισμού, αρχής γενομένης από τον προϋπολογισμό του 2022.

-Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, Βόρεια Μακεδονία υπογράφουν Δήλωση Πρόθεσης για ενίσχυση της οικονομικής και ακαδημαϊκής συνεργασίας

Ο Υπουργός Ομοσπονδιακών, Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του γερμανικού κράτους της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας κ. Stephan Holthoff-Pförtner και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Bujar Osmani υπέγραψαν, μέσω τηλεδιάσκεψης, Δήλωση Πρόθεσης μεταξύ της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας και της Βόρειας Μακεδονίας για ενθάρρυνση της οικονομικής και ακαδημαϊκής συνεργασίας, καθώς και για παροχή βοήθειας για την ευρωπαϊκή ενσωμάτωση της Βόρειας Μακεδονίας. Η Γερμανίδα Πρέσβυς στη Βόρεια Μακεδονία κα Anke Holstein παρευρέθηκε στην επίσημη τελετή στα Σκόπια. Σύμφωνα με τον κ. Osmani, βασική προτεραιότητα της διακήρυξης είναι η έναρξη και η τόνωση της συνεργασίας προς την ευρωπαϊκή ενσωμάτωση, η οποία, ανέφερε, θα αποτελέσει σημαντική ώθηση για το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Βόρειας Μακεδονίας και θα τη στηρίξει στην πορεία της στην ΕΕ. Σημειώνοντας ότι η Γερμανία είναι ο βασικός εταίρος της Βόρειας Μακεδονίας στην ενσωμάτωση στην ΕΕ, ο κ. Osmani ανέφερε ότι η διακήρυξη θα ενθαρρύνει επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, εμπορικά επιμελητήρια και επενδυτές να συνεργαστούν και να βελτιώσουν την οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας. Ανέφερε ότι η Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, ως το πιο πυκνοκατοικημένο γερμανικό ομοσπονδιακό κράτος, συνεισφέρει 22% στο ΑΕΠ της χώρας. Φιλοξενεί επίσης μεγάλη κοινότητα της διασποράς της Βόρειας Μακεδονίας. Ο κ. Holthoff-Pförtner επεσήμανε ότι η διακήρυξη συνεχίζει τη μακροχρόνια συνεργασία των χωρών και ανοίγει το δρόμο για την υλοποίηση κοινών στόχων.

-Ενδιαφέρον Κατάρ για επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία

Ο Πρωθυπουργός κ. Ζόραν Ζάεφ πραγματοποίησε συνάντηση με τον νέο Πρεσβυ του Κατάρ στη Βόρεια Μακεδονία, Σεΐχη Jassim bin Hamad Al-Thani, και συζήτησε το ενδιαφέρον της επιχειρηματικής κοινότητας του Κατάρ για επενδυτικές ευκαιρίες στη Βόρεια Μακεδονία. Ο Σεΐχης χαιρέτισε την ένταξη της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας στο NATO και τις πολιτικές διαλόγου και φιλίας του Πρωθυπουργού κ. Ζάεφ, οι οποίες έφεραν λύση στη μακροχρόνια διαμάχη με την Ελλάδα, η οποία θεωρείται επιτυχημένο παράδειγμα παγκοσμίως. Επεσήμανε ότι η Βόρεια Μακεδονία είναι μια ειρηνική και φιλική χώρα που σημειώνει πρόοδο και έχει δυνατότητες για περαιτέρω ανάπτυξη. Από την άλλη, ο Πρωθυπουργός κ. Ζάεφ δήλωσε ότι η Βόρεια Μακεδονία επικεντρώνεται στην Ευρωατλαντική ολοκλήρωση ως στρατηγική δέσμευση της χώρας και ταυτόχρονα εργάζεται για τη δημιουργία συνθηκών για ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Προς αυτή την κατεύθυνση, η συνεργασία με όλες τις χώρες είναι σημαντική, ειδικά στον οικονομικό τομέα, σημείωσε ο κ. Ζάεφ.

-Εμβάθυνση των οικονομικών σχέσεων Βόρειας Μακεδονίας-Ρουμανίας

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, αρμόδιος για τις Οικονομικές Υποθέσεις, κ. Fatmir Bytyqi, συναντήθηκε με τη νέα Πρέσβυ της Ρουμανίας, κ. Adela-Monica Axinte, με την οποία συζήτησαν τη διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και την πιθανή οικονομική συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών. Κατά τη συνάντηση, η Πρέσβυς υπενθύμισε ότι φέτος είναι η 20ή επέτειος από την καθιέρωση των διμερών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών, τονίζοντας ότι η εμβάθυνση των οικονομικών σχέσεων θα είναι στην κορυφή των προτεραιοτήτων κατά τη διάρκεια της θητείας της. Πρόσθεσε ότι η Βόρεια Μακεδονία μπορεί να αναμένει πλήρη στήριξη στη διαδικασία ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης από τη Ρουμανία, σε κάθε πιθανή πτυχή. Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης επεσήμανε ότι υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες ενίσχυσης της συνεργασίας, επισημαίνοντας αρκετούς τομείς, όπως επενδύσεις στην παραγωγή, αλλά και πιθανή συμμετοχή ρουμανικών εταιρειών στην υλοποίηση έργων υποδομής, ενέργειας και γεωργίας.

4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Εγκαίνια του "EUROPE HOUSE" στην Kriva Palanka

Πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του "Ευρωπαϊκού Οίκου" στην Kriva Palanka, ένα έργο που υλοποιήθηκε από την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας. Το "Europe House" είναι ένας τόπος όπου οι νέοι μπορούν να κοινωνικοποιηθούν, να ενημερωθούν και να μοιραστούν τις απόψεις και σκέψεις τους, να συζητήσουν, να προωθήσουν την καινοτομία και τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, να οργανώσουν διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις προκειμένου να προωθήσουν τις ευρωπαϊκές αξίες.

-Αποκατάσταση της Εκκλησίας "St. Vlasie" στο Stip μέσω του Προγράμματος IPA

Η συντήρηση και η αποκατάσταση του ναού "St. Vlasie" έχει ιδιαίτερη σημασία για τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών του Δήμου Stip. Η δραστηριότητα υλοποιείται στο πλαίσιο του έργου "Πολιτιστική Γέφυρα μέσω των Αιώνων", το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα IPA για τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ Βουλγαρίας και Βόρειας Μακεδονίας, δήλωσε ο Υπουργός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κ. Goran Milevski. Ο Δήμαρχος του Stip, κ. Sasko Nikolov, δήλωσε ότι η κατασκευή του μονοπατιού πρόσβασης που οδηγεί σε αυτόν τον αρχαιολογικό χώρο βρίσκεται στην τελική φάση, και έχουν ήδη ανακατασκευαστεί τα θεμέλια της εκκλησίας, η οποία χρονολογείται από τον 14^ο αιώνα.

-Καταγγελίες Τελωνειακής Διοίκησης για παράνομο εμπόριο καπνών

Η Τελωνειακή Διοίκηση ενημέρωσε σε συνέντευξη Τύπου ότι έχει καταθέσει ποινικές διώξεις εναντίον δύο νομικών προσώπων που βρίσκονται στο Τέτοβο και τη Γευγελή και τριών φυσικών οντοτήτων για παράνομο εμπόριο καπνού και αλκοόλ. "Η έρευνα είχε ως αποτέλεσμα την ανακάλυψη 146.278 κιλών ακατέργαστου καπνού, που τέθηκε σε κυκλοφορία χωρίς την καταβολή ειδικού φόρου κατανάλωσης, περίπου 281,5 εκατ. δηναρίων και του επιτοκίου για καθυστερημένη καταβολή 12,5 εκατ. δηναρίων. Το νομικό πρόσωπο στη Γευγελή στα τέλη του 2017 και καθ' όλη τη διάρκεια του 2018 διεξήγαγε 10 παράνομες προμήθειες ακατέργαστου καπνού τύπου Βιρτζίνια, χωρίς να καταβάλει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης. Η έρευνα συνεχίζεται σχετικά με την εισαγωγή και κυκλοφορία ακατέργαστου καπνού", δήλωσε ο Διευθυντής της Τελωνειακής Διοίκησης κ. Goran Sugareski. Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης για την καταπολέμηση της διαφθοράς κ. Ljupco Nikolovski δήλωσε ότι όλοι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, και οι εγκληματικές δραστηριότητες δεν θα είναι ανεκτές. Τις τελευταίες ημέρες, οι επιθεωρητές κατέσχεσαν 284,5 κιλά ακατέργαστου καπνού σε όλη τη χώρα και κατήγγειλαν 11 φορείς για παράνομο εμπόριο καπνού.

-Παρουσίαση της εφαρμογής ψηφιακής ταυτοποίησης σε συνάντηση εργασίας μεταξύ αξιωματούχων της Κυβέρνησης και της Mastercard

Έναν χρόνο μετά την υπογραφή του μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης και της Mastercard, πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας, όπου παρουσιάστηκε η εφαρμογή για την ψηφιακή ταυτοποίηση των πολιτών της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν ο Πρωθυπουργός κ. Zoran Zaev, ο Υπουργός Κοινωνίας της Πληροφορίας και Διοίκησης κ. Jeton Shariqi, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Fatmir Besimi και αξιωματούχοι της Mastercard, της Κεντρικής Τράπεζας και της Υπηρεσίας Οικονομικών Πληροφοριών. Με τη βοήθεια της ψηφιακής ταυτοποίησης, δήλωσε ο Π/Θ, οι πολίτες συμμετέχουν σε σύγχρονες διαδικασίες ψηφιακής επικοινωνίας στην Ευρώπη και πέραν αυτής. "Κάνουμε ένα σημαντικό βήμα προς τα εμπρός στην ψηφιοποίηση της ταυτότητάς μας, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για πολλές υπηρεσίες ασφαλείας δικτύων στη χώρα και παγκοσμίως. Τα έγγραφα που υπογράφονται μέσω της εφαρμογής θα αναγνωρίζονται όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και σε όλες τις χώρες της Ευρώπης και οπουδήποτε πωλείται η υπηρεσία ηλεκτρονικής ταυτοποίησης της Mastercard", δήλωσε, προσθέτοντας ότι η εφαρμογή που αναπτύχθηκε από τη Mastercard θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί τόσο από ιδρύματα όσο και από ιδιωτικές εταιρείες. Η εφαρμογή για κινητά, η οποία αναπτύχθηκε από τη Mastercard με την υποστήριξη κρατικών θεσμών το προηγούμενο έτος, θα αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας των θεσμών και, το σημαντικότερο, θα καταστήσει τις καθημερινές δραστηριότητες των πολιτών απλούστερες, ανέφερε η Κυβέρνηση.

"Ζούμε σε μια εποχή που η τεχνολογία αλλάζει τη ζωή μας προς το καλύτερο και όλοι πρέπει να συνεισφέρουμε. Με την εισαγωγή μιας υπηρεσίας ψηφιακής ταυτοποίησης, οι πολίτες από τα σπίτια τους θα υποβάλουν αίτηση για υπηρεσίες που παρέχονται από κρατικές και ιδιωτικές επιχειρήσεις", δήλωσε ο Υπουργός κ. Shariqi. Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Besimi, η ψηφιοποίηση αποτελεί διαδικασία η οποία μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες για αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ανάκαμψη της οικονομίας, ανέφερε, αναγνωρίζουμε την ψηφιοποίηση της οικονομίας και των δημόσιων υπηρεσιών ως προϋπόθεση για ταχύτερη και βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Η υπηρεσία ηλεκτρονικής ταυτοποίησης θα είναι διαθέσιμη στα τέλη Απριλίου τ.ε. "Σημαίνει ότι οι πολίτες θα είναι σε θέση να επιβεβαιώσουν την ταυτότητά τους για υπηρεσίες χρησιμοποιώντας τους υπολογιστές, τους φορητούς υπολογιστές ή τα κινητά τηλέφωνα τους", ανέφερε το σχετικό δελτίο Τύπου.

-«Συμμαχία νέων» (Youth Alliance): Οι νέοι από τη Βόρεια Μακεδονία και την Ελλάδα πιστεύουν στην κοινή συνεργασία και σε ένα κοινό μέλλον

Η «Συμμαχία των νέων» πραγματοποίησε διήμερη διάσκεψη στα Σκόπια με θέμα συζήτησης τη δημιουργία γραφείων συνεργασίας των νέων μεταξύ των δύο χωρών, καλύτερων μηχανισμών αμοιβαίας συνεργασίας, τη γνωριμία των νέων μεταξύ τους με διάφορες δραστηριότητες. Η έρευνα αντίληψης των νέων της Συμμαχίας Νέων που παρουσιάστηκε στο συνέδριο δείχνει ότι νέοι από την Ελλάδα σπάνια ταξιδεύουν στη Βόρεια Μακεδονία (37%), σε αντίθεση με τους νέους από τη Βόρεια Μακεδονία που ταξιδεύουν στην Ελλάδα (83,6%). Και οι δύο πλευρές πιστεύουν ότι υπάρχει περιθώριο αλλαγής της τάσης, με το 86% των Ελλήνων νέων να επιθυμούν να ταξιδέψουν στη Βόρεια Μακεδονία και παρόμοιο αριθμό νέων της Βόρειας Μακεδονίας (88%) να επιλέγουν την Ελλάδα ως τον αγαπημένο τους ταξιδιωτικό προορισμό. Η έρευνα περιελάμβανε συνεντεύξεις και δημοσκοπήσεις, στις οποίες συμμετείχαν περισσότεροι από 700 νέοι ηλικίας 18-35 ετών και από τις δύο χώρες. Η Συμμαχία Νέων αναφέρει ότι οι συμμετέχοντες στο συνέδριο συμφώνησαν ότι η Συμφωνία των Πρεσπών αποτελεί σημαντικό βήμα για εξομάλυνση των διμερών σχέσεων και θετικό βήμα προόδου σχετικά με τη θεσμική συνεργασία. Από αυτήν την άποψη, οι κυβερνήσεις των χωρών πρέπει να επενδύσουν την πολιτική επιρροή τους προκειμένου να δημιουργήσουν έναν άμεσο μηχανισμό για συγκεκριμένες δραστηριότητες νεολαίας. Το συνέδριο συνέταξε σχέδιο κειμένου πολιτικών και δραστηριοτήτων, με σκοπό μεταξύ άλλων τη διαβίβασή του στα Υπουργεία Εξωτερικών των χωρών.

Η εκδήλωση ήταν το τελευταίο μέρος του πρώτου σταδίου της πρωτοβουλίας για τη δημιουργία γραφείων συνεργασίας νέων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Ελλάδας από τη Συμμαχία Νεολαίας- Krushevo. Το έργο υποστηρίζεται από τις Πρεσβείες της Γερμανίας και των Ηνωμένων Πολιτειών, με στόχο τη δημιουργία περισσότερων διμερών γραφείων νεολαίας στις γειτονικές χώρες. Τα δύο πρώτα έχουν ήδη ανοίξει στη Θεσσαλονίκη και το Valandono, με πάνω από 500 άτομα να συμμετέχουν σε ποικίλα προγράμματα ανταλλαγής γνώσεων και εμπειρίας.

-«Έξυπνα παγκάκια» στην Πλατεία των Σκοπίων

«Έξυπνα παγκάκια» με αισθητήρες που ενημερώνουν για την ποιότητα του αέρα και χρησιμοποιούν ηλιακή ενέργεια, ενώ διαθέτουν επίσης δωρεάν διαδίκτυο για τους χρήστες τέθηκαν σε χρήση στην κεντρική πλατεία της πόλης των Σκοπίων. Το έργο υλοποιήθηκε από το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την Ελβετική Πρεσβεία και την ΜΚΟ Go Green O, με στόχο την εφαρμογή της οικολογικής καινοτομίας που θα προσελκύσει τους νέους στο κέντρο της πόλης και θα δείξει ότι υπάρχει τρόπος χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για καθημερινές δραστηριότητες. "Έχουμε τοποθετήσει αυτά τα παγκάκια σε τρία πάρκα μέχρι στιγμής. Είναι ένα εντελώς οικολογικό έργο και επιπλέον αυτή η περιοχή είναι πράσινη", δήλωσε ο κ. Goran Milevski, Υπουργός Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας. "Είμαι ευτυχής που βλέπω αυτή τη συνεργασία μεταξύ του Δήμου και του πολιτικού τομέα, οι οποίοι αναπτύσσουν από κοινού τέτοια καινοτόμα έργα. Είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι εδώ υπάρχει η ευκαιρία για τους πολίτες να καθίσουν σε αυτές τις θέσεις και να φορτίσουν τα τηλέφωνα τους, καθώς επίσης να ελέγξουν την ποιότητα του αέρα", δήλωσε η Ελβετίδα Πρέσβυς στα Σκόπια, κα Sybille Suter Tejada. Το Ταμείο Ολοκαυτώματος των Εβραίων από την πλευρά τους δώρισε 20 ιαπωνικές κερασιές προς εικαστική βελτίωση της πλατείας.

-Αναβολή της απογραφής του πληθυσμού και των δημοτικών εκλογών για το Φθινόπωρο του 2021

Οι Αρχηγοί του κυβερνώντος κόμματος και της αντιπολίτευσης συμφώνησαν να αναβάλουν την απογραφή του πληθυσμού για τις 5 Σεπτεμβρίου αντί για τις 5 Απριλίου 2021, εξ αιτίας της πανδημίας και του προγράμματος εμβολιασμών. Για τον ίδιο λόγο, αποφάσισαν τη διεξαγωγή των δημοτικών εκλογών τον Οκτώβριο τ.ε. Οι κ.κ. Ζάεφ και Μικόσκι συμφώνησαν επίσης σε τροποποιήσεις του Εκλογικού Κώδικα, δηλαδή τη διεξαγωγή των εκλογών με αναγνώριση δακτυλικών αποτυπωμάτων των ψηφοφόρων για να αποτραπεί η οικογενειακή ψηφοφορία και οι καταχρήσεις στην εκλογική διαδικασία.

-Η Stopanska Banka δωρίζει σύστημα πλοήγησης για τα ασθενοφόρα των Σκοπίων

Όλα τα ασθενοφόρα των Σκοπίων πρόκειται να εξοπλιστούν με σύστημα πλοήγησης και εντοπισμού GPS, ώστε οι Αρχές να γνωρίζουν την ακριβή θέση των οχημάτων ανά πάσα στιγμή και να είναι σε θέση να αποστείλουν το πλησιέστερο στο σημείο έκτακτης ανάγκης. Το σύστημα πλοήγησης αποτελεί δωρεά της Stopanska Banka. "Η δωρεά αυτή εξασφαλίζει ότι οι Αρχές γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή την ακριβή τοποθεσία 21 ασθενοφόρων και έχουν ακριβές χρονικό πλαίσιο για το πότε μπορούν να φτάσουν σε συγκεκριμένο χώρο για να αποστείλουν το πλησιέστερο στο σημείο έκτακτης ανάγκης", δήλωσε ο Υπουργός Υγείας της Βόρειας Μακεδονίας κ. Venko Filipche. Η δωρεά, πρόσθεσε, θα αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας των ασθενοφόρων, εξασφαλίζοντας στους πολίτες ταχύτερη ιατρική βοήθεια. Ο διευθυντής υγείας των Σκοπίων κ. Viktor Isjakovski τόνισε ότι η Stopanska Banka έχει δωρίσει στο παρελθόν 12 ιατρικά ψυγεία, τα οποία έχουν ήδη εγκατασταθεί στο Πολυιατρείο Bit Pazar. "10 ακόμα ψυγεία για την αποθήκευση εμβολίων και άλλων αναγκών πρόκειται να διατεθούν σε άλλες πολυκλινικές", δήλωσε ο κ. Isjakovski. Ο επικεφαλής της Stopanska Banka κ. Διομήδης Νικολετόπουλος ενθάρρυνε άλλες εταιρείες να ακολουθήσουν τα βήματά τους και να επιδείξουν κοινωνική ευθύνη για να ξεπεράσουν την τελευταία φάση της πανδημίας. Κατά την έναρξη της πανδημίας το 2020, η Stopanska Banka δώρισε αναπνευστήρες και ένα φορητό μηχάνημα ακτίνων X στην Κλινική Λοιμωδών Νοσημάτων.

-Η πανδημία διευρύνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών, η κρατική υποστήριξη παράγει αποτελέσματα

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Ένωσης Έρευνας και Ανάλυσης, η μείωση της απασχόλησης κατά 2,7%, η μείωση του ΑΕΠ κατά 4,5% και η αυξημένη ανισότητα μεταξύ των εισοδηματικών ομάδων είναι μερικές από τις επιπτώσεις της πανδημίας του 2020. Οι ειδικοί προβλέπουν οικονομική ανάκαμψη το 2021, αλλά η αύξηση του ΑΕΠ σε επίπεδο πριν από την κρίση θα επιτευχθεί το 2022, μέσω καλύτερων δημόσιων πολιτικών και αυξημένων δαπανών, δηλαδή της πραγματοποίησης κεφαλαιουχικών επενδύσεων. Σύμφωνα με ειδικούς, τα μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των θέσεων εργασίας έχουν αποφέρει αποτελέσματα.

Η έκθεση δείχνει ότι η κρατική βοήθεια έχει κατανεμηθεί εξίσου, ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων. Η κλωστοϋφαντουργία έλαβε τη μεγαλύτερη στήριξη, περίπου το 11% του συνόλου των κεφαλαίων, ενώ η βοήθεια έχει ως επί το πλείστον παρασχεθεί στον τομέα του λιανικού εμπορίου και της χονδρικής πώλησης. «Το ΑΕΠ συρρικνώθηκε το 2020 κατά 4,5%. Η μείωση θα μπορούσε να ήταν χειρότερη εάν οι δημόσιες δαπάνες δεν είχαν βελτιωθεί δραστικά και δεν είχαν αυξηθεί κατά το τρίτο και το τέταρτο τρίμηνο. Μόνο οι δημόσιες δαπάνες σημείωσαν αύξηση το 2020, ενώ όλοι οι άλλοι παράγοντες που καθορίζουν το ΑΕΠ σημείωσαν σημαντική πτώση. Η απασχόληση μειώθηκε κατά 2,7%, ποσοστό μικρότερο από τη μείωση του ΑΕΠ, το οποίο σημαίνει ότι τα μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των θέσεων εργασίας παρήγαγαν αποτελέσματα, μετριαζοντας τις επιπτώσεις της κρίσης», δήλωσε ο Viktor Mitevski, εκ των ιδρυτών της Ένωσης Έρευνας και Ανάλυσης. Σύμφωνα με τον ίδιο, ο δείκτης ανισότητας τα δύο πρώτα τρίμηνα του 2020 σημείωσε αύξηση 3,5 ποσοστιαίων μονάδων. Επιπρόσθετα, ομάδες υψηλότερου εισοδήματος ανέφεραν επίσης μειωμένα κέρδη. "Αυτό σημαίνει ότι οι εταιρείες δεν ήταν πρόθυμες να δώσουν πρόσθετες ανταμοιβές και μπόνους. Το χάσμα πλούτου διευρύνθηκε λόγω απώλειας θέσεων εργασίας. Υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις προσανατολισμένες στις εξαγωγές, ωστόσο η ζήτηση από ξένες επιχειρήσεις έχει μειωθεί", τόνισε ο Mitevski. Η τέταρτη δέσμη οικονομικών μέτρων είχε σημαντικό αντίκτυπο στη δομή της βοήθειας που παρέχεται στις επιχειρήσεις και πιθανότατα θα επηρεάσει την κατανομή του εισοδήματος. "Συνεπώς, τονίζω την ανάγκη για βελτιωμένη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατικών θεσμών", δήλωσε ο Mitevski. Πρόσθεσε ότι η εισαγωγή προοδευτικής φορολογίας είναι μια από τις πολιτικές που μπορούν να μειώσουν το χάσμα πλούτου, ωστόσο η επικέντρωση μόνο στη φορολογική μεταρρύθμιση μπορεί επίσης να επιδεινώσει την τρέχουσα κατάσταση.

-Μνημόνιο Συνεργασίας για την υλοποίηση του έργου «Δήμοι μετά τον COVID ως γεννήτριες βιώσιμης ανάπτυξης», αξίας 700.000 δολ. ΗΠΑ

Το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης και το Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) για την υλοποίηση του έργου «Δήμοι μετά τον COVID ως γεννήτριες βιώσιμης ανάπτυξης», αξίας 700.000 δολάρια ΗΠΑ, εξίσου

χρηματοδοτούμενο από την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας και το UNDP. Το έργο έχει ως στόχο να διασφαλίσει την περιεκτική, ευαίσθητη ως προς το φύλο, τεκμηριωμένη περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, επικεντρωμένη στην κάλυψη των αναγκών των λιγότερο ανεπτυγμένων Δήμων, των οποίων οι κοινότητες πλήττονται περισσότερο από την πανδημία COVID-19.

"Έχουμε αναλάβει κοινή δράση για να στηρίξουμε τους Δήμους στην εξασφάλιση ζωτικών υπηρεσιών για τους πολίτες. Εφαρμόζουμε πρόσθετα μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων, αλλά και για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος μετά τον COVID, όπου οι Δήμοι μπορούν να προωθήσουν την τοπική ανάπτυξη. Η υγειονομική κρίση, η οποία συνεχίζεται εδώ και ένα χρόνο και εξακολουθεί να είναι αβέβαιη για το πότε θα τελειώσει, αποτελεί απειλή για την υγεία των ανθρώπων, αφαιρεί ζωές, αλλά έχει και άλλες καταστροφικές συνέπειες, εξαντλώντας ανελέητα τους εθνικούς πόρους", δήλωσε ο Υπουργός Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ. Goran Milevski. Σύμφωνα με τον ίδιο, στόχος του έργου είναι να βοηθήσει τις τοπικές αρχές εφαρμόζοντας το καταλληλότερο μοντέλο διακοινοτικής συνεργασίας στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος, των μεταφορών, της μείωσης του κινδύνου καταστροφών και άλλων περιοχών, ώστε να διασφαλιστούν ποιοτικές υπηρεσίες μέσω μειωμένου κόστους. Εξοικονομούμε πόρους – για να κάνουμε περισσότερα με λιγότερα», δήλωσε ο κ. Milevski. Η Εκπρόσωπος του UNDP κ. Narine Sahakyan δήλωσε ότι η ισορροπημένη ανάπτυξη αποτελεί βασική αρχή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ, καθώς επίσης κεντρικό σημείο στην παγκόσμια προσπάθεια του UNDP για ανάκαμψη από την κρίση COVID.

"Μέσω αυτού του έργου, το UNDP προσφέρει την εμπειρογνομοσύνη του στη δημιουργία πολιτικών που διασφαλίζουν ισορροπημένη και χωρίς αποκλεισμούς περιφερειακή ανάπτυξη, με βάση τις βέλτιστες παγκόσμιες πρακτικές. Παρέχουμε ήδη σημαντική στήριξη στην επιτάχυνση της ψηφιοποίησης σε τοπικό επίπεδο, η οποία πρόκειται να διευρυνθεί μέσω αυτής της πρωτοβουλίας", πρόσθεσε ο κ. Sahakyan. Μία από τις κύριες δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτής της εταιρικής σχέσης θα είναι μια δημόσια έκκληση για τη χρηματοδότηση καινοτόμων διακοινοτικών έργων που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα του τοπικού πληθυσμού. Θα δοθεί έμφαση στις τεχνολογικές καινοτομίες για τη διασφάλιση των δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση της αποτελεσματικότητας της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας.

Ο Διευθυντής του Γραφείου Περιφερειακής Ανάπτυξης κ. Ramiz Rexhepi δήλωσε ότι το ίδρυμα έχει μακροχρόνια εμπειρία στη συνεργασία με τα κέντρα ανάπτυξης περιοχών σχεδιασμού. «Ως εκ τούτου, πιστεύουμε ότι η εμπειρογνομοσύνη του UNDP και η εμπειρία του Προεδρείου θα ενταχθούν άριστα στην επιτυχή υλοποίηση των δραστηριοτήτων του έργου για την τόνωση της διακοινοτικής συνεργασίας και της περιφερειακής ανάπτυξης, στηρίζοντας έτσι τις τοπικές αυτοδιοικήσεις, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις καταστροφικές συνέπειες της πανδημίας COVID-19, αλλά ταυτόχρονα τονώνοντας τη διακοινοτική και περιφερειακή συνεργασία μέσω της υλοποίησης αναπτυξιακών έργων», σημείωσε ο κ. Rexhepi.

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄